

አብራሃም ብርሃነ

ዕለት 9-09-2017

ከራር፡ሐንቲ ካብ መሳርሕቲ ሙዚቃ ኢያ።አብ ሙዚቃ ዓለም፡መሳርሕ ሙዚቃ ኣብ ክልተ ከም ዚኸፈል ፈላግትን ሰብ ሞያ ሙዚቃን ይዛረቡ ኢዮም።እቲ ሓደ ዘመናዊ መሳርሕ ሙዚቃ ኪኸውን ከሎ፡እቲ ሓደ ድማ ባህላዊ መሳርሕ ሙዚቃ ተባሂሉ ከም ዚተፈለየ ጉሁድ ኮይኑ ኣሎ።እቲ ዘመናዊ መሳርሕ ሙዚቃ፡ ከም እኒ ጌታር፡ቫዮሊን፡ኦርጋን፡ፒያኖ፡ሳክሰፎን፡ማንዶሊን፡ኣኮርዲዮን ጃዝን ወዘተን ተባሂሉ ከግለጽ ይኸእል ኢዮ።

ብቲ ሓደው ወገን ድማ፡እቲ ባህላዊ መሳርሕ፡ ከም እኒ መሠንቆ፡በገና፡ሻምብቆ፡ክበሮ፡መለኸት፡እምብልታ፡ኣበንጋላ፡ሪባባ፡ክራርን ወዘተን ዘካተተ ኢዮ።

ከራር፡ብዕሊ መዓስ፡ኣበይን ብመንን ገና መዕለቢ ዘይተገብረሉ ጉዳይ ኮይኑ ያረድ ዝተምሃሩ ሰብ ሞያ ሙዚቃን ባህላዊ መሳርሕ ሙዚቃን ኣመጸጹኡን ሓቢሮሙኒ ኔሮም ኢዮም።

እዚ ከኣ ከምቲ፡“ጭብጢ፡ ኣበው፡ተኹልኹሉ ብጭብጢ ኣይተረኸበን ኣሎ ማለት ኢዮ።አብ ኪርከብ ተስፋ ኩልና ኢዮ ኮይኑ

አብ ምድረ ሓበሻ ተኣታትያ ንዝብል ኪትዕ ከም ዘሎ፡አብ ቤት ትምህርቲ ሙዚቃ መምህራንን፡ አብዚ ቐረባ እዋን ብዛዕባ ኣድሂብና አብ ዝገበርናዮ ወግዕታት፡

የጫብጥ፡ማእሲ የገላብጥ!” ዚብል ኣበሃህላ ኣጫቢጡ፡ብመርትዎ ዘገላብጥ ሰነድ ቐጻሊ ምርምርን መጽናዕትን ገለ ኣንፊት ዘሎ፡እዋ ንግዜ ንገድፎ ኣለና።

ካብተን ባህላዊ መሳርሕ ሙዚቃ፡ ሐንቲ ከራር ምዃና ኣስሚርናሉ ኣለና።አብ ኣርእስቲ ጉዳይና ድማ፡ ከራርን ከራርን ምዃኑ ተገሊጹ ኣሎ ኢዮ።ቐድሚ ሓደ ዓመት፡ብዛዕባ ‘ከራርን ከራርትን’ ኣብ ምድረ ሓበሻ፡ ኣልዒልና፡ ኣብ ሓጺር ጽሑፍ ከም ኢሂን ምሂን መበልን ብስነ-ምግባር ሳውያ ክትዕን ክርክርን መታን ኪምዕብል ብዝብል ላህመታዊ ዳህሳስ ምጽሓፍ ጀሚርና ኔርና ኢና።

እንተኹን፡ብዚተፈላለየ መገዲታት ኣይቐጸለን፤ “ዘለካ ተወኸና፡ኣይትሰኸና!” ዚብል ረዚን ኣበሃህላ ሕብረትሰብና ርዒምና፡እቲ ዘለና እንተጽሑፍና ጽባሕ፡ንዚመራመሩ ገለ ንግብ ማይ ኣብ ዕትሮ ተኮኖም ብዝብል፡ንኣይተት ተሃና ኪንጽሑፍ ተቐሲብና ምህላውና፡ኣንባቢ ኪርድኦ ተስፋ እገብር።

አብ ከረምቲ፡2016 ዓም፡ብዛዕባ ሙዚቃ ሱዳን ገለ ኣፍልጦ ተሃለወኒ ካብ ዚብልን ደርፊ ሃይደር ፖርትሱዳን ተሰማዕቲን ቢሉ፡ደጋጊመ መደበር ቴለቪዥን ሱዳን ይኸኣተል ኔረ።ኣጋጣሚ፡ብዛዕባ ኣመዓባብላ ከራር፡ኪፈልጥ ህርድማ እናበልኩ፡አብ ሓደ መደብር መራኽቢ

ብዙሓን፡እዛ ኣብ ‘ዚ ስእሊ ዘላ፡ኪራር ከመቐጽበት ኣስተብሃልኩላ እዋ ምኽታላይ ቐጸልኩ።

አብቲ ቐለ-መጠይቕ፡አብ እዛ እርእያ ዘለና መሳርሕት ሙዚቃ፡“ሰለስተ፡አብ ሓደ” ኢዮ።

ንሱ ድማ፡ኪራር፡ጌታርን ሓውሲ ኦርጋንን ገቢሩ እናቐያየረ ኪጸወተላን መብርህን ኪህበላን ተዓዚብ፡ምዕባለ ወዲ ሰብ ተስራሕን ተጽዒሩን ኣበይ ከም ዚበጽሕ ብምግራም ነቲ መደብ ኪዕዘቦ ተገዲደ ኢዮ።

ነዚ ነጥቢ መምጽእየይ፡ምዕባለ ሙዚቃ ሱዳን፡አብ ግዜ ምምሕዳር እንግሊዝ፡ ኣብ ኤርትራን ገለ ክፋል ትግራይን ጎንደርን፡ማዕረ ክንደይ ጽልዎ ምሕዳሩ፡አብ ታሪኽ ሙዚቃን ኣመዓባብሉን ኣድሂቦም ዘጸንዕዎ ዚገልጹዎን ዚምስኸርዎን ጉዳይ ኢዮ።

አብ ሱዳን፡ምዕባለ ሙዚቃ ቐድሞ ቢሉ፡ ኣብ ዝሓሸ ብርኺ በጺሑ ምንባሩ ድርሳናት ታሪኽ ዝምስኸሮ ሓቂ ኢዮ።ድኡሪ ወድቐት ኑሜራ፡ምስ ምምጻእ ሕጊ ሸሪዓን ዓንቐጺ ስርዓትን ተታሒዙን ባህልን ሙዚቃን ናብ ባይታ ኣንቐልቐሉ ምንባሩ ብዙሓት ሱዳናውያን ጸሓፍቲ ገሊጾም ኢዮም።ነዚ መልዓልየይ፡ሱዳን ምስ ኤርትራ ብሰፊሕ፡ምስ ትግራይን ጎንደርን ብኸፊሉ ብምርኻብ ከኔ ዋሕዚ ሕዝቢ ካብን ናብን ኣብ ስነ-ሰብን ባህልን ኣብ ሙዚቃ ብፍላይ ኣብ ክራር ናይ ባዕሉ ዝዘፍ ጽዕንቶ ኣለዎ ኢዮ።

እቲ ምዕባለን ምድስካልን እወንታውን ኣሉታውን ተራ ከም ዘለዎ ንምግላጽ ኢዮ።አብ ምድረ-ሱዳን ታሪኽ ዘመናዊ ሙዚቃ ከም ታሪኽ ጎረብብቱ ዳርጋ ናይ ተመሳሳሊ ግዜ ኢዮ።ከራር ድማ ሐንቲ ካብ ዚውቑራት መሳርሕ ሙዚቃ ምዃና ፍሉጥ ነገር ኢዮ።ሓደ ምዕልቲ ብሰፊሕ ዝድህሰስ ስለ ዘይኮነ ካልእ ግዜ ምጽሓፍ ይሓይሽ ዝብል ሓሳብ ገቢረ ኣለኩ።

እዚ ኣርእስቲ ሰፊሕን ዓሚዮቻንን፡-እቲ ጉዳይ ድማ ብዛዕባ ክራርን ክራሪ ወዲ ባይረን ቢሉ ዝሓጽረና ምዃኑ ርዳኣ ኢዩ። ስለዚ፡ ናብ ቐንዲ ወራይና ክምለስ።

ክራር እንተ ኣልዒልና ብቐልጡ፡ ናብ ሕልናና ዚመጹ ክራርቲ ኣለዉ ኢዮም። ገለ ንምጥቓስ ዝኣኸል፡ ኣርካናት ከየንቲ ኣተወብርሃን ሰጊድን ብረኸት መንግስተኣብን ተረጅሖቲ ኢዮም። እዚ እምን ንኣስታት ፍርቂ ዘመን ክራር ተጻዊቶም ዘጸወትዎን ኢዮም። ኣብ ምእታው ዘመናዊ ሙዚቃ ኹዋኸብቲ፡ ካብ ዚበሃሉ ገለ ሓዲት ኢዮም።

ኣብቲ ዳሕረዋይ ዘመን ድማ፡ ኪሮስ ኣለማዮ፡ ወዲ ትኹል፡ ስዩም ኣለምስገድ፡ ወዲ ባይረን ወዘተን ኣዚዮም ጉኑናት ተረጅሖቲ ክራርቲ ኢዮም። ኣብ 80ታት ኣቆጻጽራ ፈረንጂ፡ እዚ እምን መሰልቶምን ክራር ሕላገቶም፡ ክራርቲቶም ትእምርቲ ምንባሩ ኣብዝሓ ሰማዒ ሙዚቃ ይሰማማዕሉ ኢዩ። ቐጻሎም ውን ከም እኒ ዳዊት ሸላን፡ ወዲ ትካብ፡ ኣብራሃም ኣፈወርቂ፡ ዳዊት ራዛ፡ ኣምበሳን ወዘተን ኣርማ ክራርን ክራርትን ክበሃሉ ዚኸእሉ ኢዮም።

ናብ ፈለገ ደቂ ኣንስትዮ ምስ እንድህስስ ድማ፡ ኣብ ግዜ ጥልያን እኒ ኣሰፋሽ ገብሪየ በዓልቲ ዓድዋ፡ ተፈታዊት ካሣ በዓልቲ ኣውራጃ ዓጋመ፡ ክበደሽ ኣብ ኣክሱምን ዓድዋን እናተመላለሰት ትክርር ዚነብረት ትርከበን ገለ ካብ ዝጥቐሳ ክራርቲ ኢዮን።

ድሒረን ካብ ዚመጻ ምስ እንርእይ ድማ፡ ኣብ ግዜ ምምሕዳር እንግሊዝ፡ እኒ ኣበባ ወልደስላሴ፡ ፋና ዒተልን ጸሓይቱ በርህን ዚኣመሰላ ብትግርኛን ኣምሓርኛን ገቢረን ዚኸርራ፡ ፍሉጣት ክራርቲ ነበራ።

ነዚ እን ተኹልኪለን ድማ፡ ኣምለሰት ኣባይ፡ ጸሃይቱ በራኺ፡ ለተንኪኤል፡ ጎይይ ሊላይ፡ ግደይ ርስቶም፡ ትዕብ፡ ፋንታዮ ገብረስላሴ፡ ኣበባ ኣስፍሃ፡ ቢሻት ገብረስላሴ ወዘተ ተጸንበራ፡ ደደድ ኤልያስ መስመር ብሓፈሻ ኣብ ኪነት፡ ኣብ ክራር ሓንቲኤን ፈተነታት ኪትገብር ጀሚራ ኔራ ኢዮ ዚብሉ ኣለዉ ኢዮም። ግና ምስተን ከም እኒ ኣደይ ኣለማሽ መሓዛ ጸሃይቱ በራኺ ዚነበራ፡ 'ኣደ ድምጻዊ ኣብራሃም ገብረመድሕን፡ ካልኣትን ብቤተሰባውን ድሑርን ሕብረተሰባዊ ሕማማትን ብጊሓቱ ካብ ክራርን ክራርትን ዚተኣለዩ ኢዮን ዚብሉ ኣለዉ ኢዮም።

ካብ 1931-2011 ዓምፈ ብሕይወት ዚነበረት፡ ኣስናቕቶ ወርቂ ዚተብሃለት ክራሪት ከኣ፡ ኣብ ሸዋ ኮይና፡ ናብ ኤርትራን ትግራይን እናተመላለሰት ትክርር ምንባራ ማህደር ታሪኽ ሕይወታ ይምስኸሮ ኢዩ። ከም ኣገላልጻ ዶ/ር ሔራን ሰረቆብርሃን፡ እዚ እን ከምዚ እን ዚበላ ወናማት ክራርትን ከየንቲን፡ ንነብሰን ከም ጥበበኛታት ሓንቲ መዓልቲ ከይሓሰባን ከይቐጸራን፡ ንናዕታ ስምዒተን ጥራይ ዚነብራ ምንባረን፡ ኣብ ምሁራዊ ትንተንኣ ትገልጽ ኢዮ።

ኣሃውን፡ ከም ትዕዘብተይን በታ ንእሽተይ ኣፍልጦይን፡ እዘም ናይ ቐደም ከየንቲ ብሓፈሻ ብፍላይ እቶም ባህላዊ መሳርሒ ሙዚቃ ዚጸወቱን ዚደርፉን ዚነበሩ፡ ንዕግበትን ርወዮትን ተዘይኮይኑ፡ "ኣነ ከያኒ ኢዮ። ኣነ ኣርቲስት ኢዮ።" ወዘተ ዚብል ስምዒትን ሓሳብን ሓንቲ ምዕልቲ ተኹነ ከይመጸምን ከይበሉን ኣብዝሓ ዕምሮም ከም ዚሓለፈ፡ ብዙሕ ምርምርን ድኻምን ኣየድልዮን ኢዮ። ንሕዝብን ንሕብረተሰብምን ከነ ሃገሮም ኣገልጊሎም ንሓዋሩ፡ ግብ-እ ዓሰሲ ከይረኸቡ ምሕላፎም በቲ ሓደ ወገን ይሕዝነካ፡ በቲ ሓደ ወገን የኩርዑካ ኢዮም።

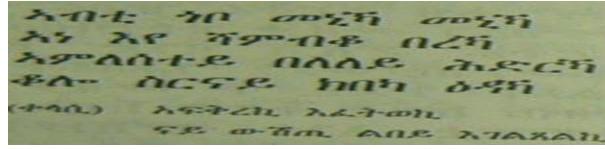
ኸብሪ ነቶም ብዘይ ዋጋን ዓሰብን፡ ባህልን ሙዚቃን ናብ በሪኽ በታ ዙብጽሑ ኸብል እፈቱ።

ኣብዚ ቐረባ ዓመታት ድማ፡ ከም እኒ ኣብረሀት ብርሃንን ብስራት ኣረጋይ ድርብ መሳርሒ ሙዚቃ ሊላይ ገቢረን ዚጸወታ፡ ክራርቲ ተፈጠረን ኣለዎ ኢዮን። 20 ዓመት ይገብር፡ ሓንቲ ክራሪት ኣብ ፓራዲዞ፡ ሓንቲ ጻል ኣምለሱ ትበሃል ኣብ 4ተ ኣሥመራ፡ ሓንቲ ዘመድ የማነ ባሪያ ዚነበረት፡ ትበርህ ትበሃል፡ ኣብ ኣሳይን ኣብ ዳንሻን ግንንቲ ክራሪት ዚነበርት፡ ካብተን ገለ ክጥቐሳ ዝኸእላ ኢዮን።

ኣብ መዳይ ክራርን ክራርትን ብዙሕ ኪበሃል ይኸእል ኢዩ። ብናተይ ወሱን ዓቕሚ ይጅመር እምበር ከቶ ኣብ ሓደ ሕምሲት ከማን ኣብ ነዊሕ ግዜ ኣይበጽሕን ኢዩ። እንተኹን ክራር ኣልዒልና፡ ነታ ክራር ብኤለትሪክ ክትሰርሕ ዝገበርሩ፡ መምህር ተወልደ ረዳ ምርሳዕ ማለት፡ የማነይቲ ኢድካ ምርሳዕ ማለት ኢዩ። ኣብ ምምዕባል ክራር፡ ወሳኒ ግደ ዚነበሮ ኣማኑኤል ኤልያስ ምርሳዕ ማለት፡ ሕድሪ ምብላዕ ማለት ኢዩ። ኣብራሃም ኣፈወርቂ ተኮነ፡ ኣብ ምምዕባል ክራር ናይ ባዕሉ እጃም ብምግባር፡ ግንፖ ዚወስድ ከያኒ ኢዩ።

ቐድሚ ሓዲት ኣዋርሕ ይገብር፡ ዓለምለኻዊ ሙዚቐኛን ኪኢላ በዓል ብዙሕ ዓይነታት መሳርሒ ሙዚቃ ዚኮነ፡ ሙላት ኣስታጥቁ፡ ክራር ኮምፒተራይዝድ ማለት ምስ ኮምፒተር ተሳንያን ተዛሚዳን ኪትከይድ ዚገበር፡ መጽናዕትን ምርምርን ጀሚሩ ምህላዉ ኣብ ሓደ ወግዒ ጸዊዩኒ ኔሩ። እዚ ኣብ ቻይናን ኣመሪካን ዝርከባ ዩኒቨርስታት ዚገብር፡ ዘለዎ ምርምራዊ ስርሓውቲ፡ ኣብ ዕቤት ባህላውን ዘመናውን ሙዚቃ ደርማስ ኣበርኸቶ ከም ዚገብር እምንቶ ብዙሓት ኢዩ። ግና፡ ነቶም ቐድሚ ሕጂ ኣብ ምምዕባል ክራር ዕውቱን ሓያል ጻዕርን ዚገበሩ ግብ-እ ኸብሪ ብምሃብ ኪኸውን ከምዘለዎ ኣብ ዕላልና ሰው ኣቢላሉ ሓሊፈ'ዮ።

ኸብራትን ኸብራንን ኣንብብቲ፡ እም ደኣ፡ "ካብ ጉይይ ምባል ከሳድ ምሓዝ" ዝብልዎ ርዒመ፡ ነዚ ከም መንደርደርን መእተውን ኪጥቐም መሪጻ ኣለኹ።

ወዲ ባይረ ኪበሃል ከሎ፡ ክራር ብቐንፍጽ ናብ ሕልናካ ትቐጅለካ ኢዮ። ኣብ

ዚኸድኸዎ ከተማታት ኩነ ዓድታት ደርፍታት ወዲ ባይረ ኪሰምዕ ሃንቻዮ። ናብ እንዳ ሰዋታት ምካድ ዋላ ዊንታ ምስታይ ኣይሃልካ፡-ሓንቲ ብርላ ወይ ምለሊኪ ሒዝካ ኮፍ ምባል ካብ ዘዘውትሩ ሓደ ኢዮ።

ኣብ ፈቓዶ ቦታታትን ኩርናዓትን፡ ካብ ዘለዎ እንዳ ሰዋታት፡ካሴት ወዲ ባይረ ዘይብለን ዳርጋ ኣይትረኽብን ኢካ።-ብዝኮነ ኣጋጣሚ ናይ ቐደም ካሴት ዚጥቐማ እንተ ኔረን ብሽርጥ መልክዕ ካብ ተቐማጢን ዚርከባ ካሴታት ሓንቲ ናይ ወዲ ባይረ ኢዮ።-ሎሚ-ሎሚ ድማ ሜሞሪን ፍላሽ ዲስክን ሰሲኑ ኣብ ዘለዉሉ፡ደርፍታት ወዲ ባይረ ዘይብላ እንዳ ሰዋ ትከሰስ ዚተብሃለ የምስለንዮ።

ካብ ዓባይቲ ከተማታት ስጋብ ኣዚየን ነኣሽቱን ሓውሲ ከተማታትን፡ ክራር ወዲ ባይረ ጢርንጢሪን ኪትብልን ኣብ ሕልና ነፍሲ ወኸፍ ፍጹም ዘይጠፍእ ተፈታዊ ድምጹን ኪትሰምዕ ግዜ ኣይወስደልካን ኢዮ።-ኣብ ብዙሓት ሻውላት፡ንጉስ ተዘኸሮን ትዝታን ኢዮ።-ኣምባላደር ካብ ዝኸውንውን ግዜ ኣይቐለሎን ኸበሃል ዝኸኣል ኢዮ።

ኣብ ከም ሪጋ መጃኑን፡ኣብ ሪጋ ዕንይንይን ተዛማዲ ዕዮታት ዝህቡ ሰፈራትን ፡ካብ ዘለዎ እንዳ ሰዋታት፡ኣብ መገሻ ምስ ዝህሉ ደርፍታት ናይ መን ይሰማዕ ኣሎ ንምፍላጥን ንምዝንጋዕን፡ኣብ ዝማእማእኒ የግልስ ኢዮ።በዚዮ፡ውን፡ኣብዚ ሎሚ ቐን፡ካብ ዓዲ ዓቤቶ ጸሓይ ምድሪ ብእግረይ ድሕሪ ምጉዳዘይ፡ክዕርፍ ቢላ ናብ ሪጋ ዕንይንይ ኩዕምስ ብዝበልኹ፡ “...ራሕል ቤላ፡ኣንቲ ራሕል ቤላ...” ዚብል ደርፊ ወዲ ባይረ ይጸንሐኒ እሞ ደስ ኢሉ፡ካብተን ሓንቲ እንዳ ሰዋታት ኮፍ ኪብል ግዜ ኣይወሰደለይን።

እቲ ዝገርም፡ ኣብ እንዳ ሰዋ ዳርጋ ኣይትስእንን ኢካ።ካብ ደቂ 17/18 ዝኾኑ ምለሊኪ ኩነ ባሕሪ ሓሳብ ደርፊ ወዲ ባይረ

ኣብቲ እንዳ ሰዋ ከንደይ ዚተፈለለዮ ዓይነታት ሕይወት ትረኽብ፡-ብዙሕ ከኣ ኢካ፡-ብእንጸሩ ሳሕቲ

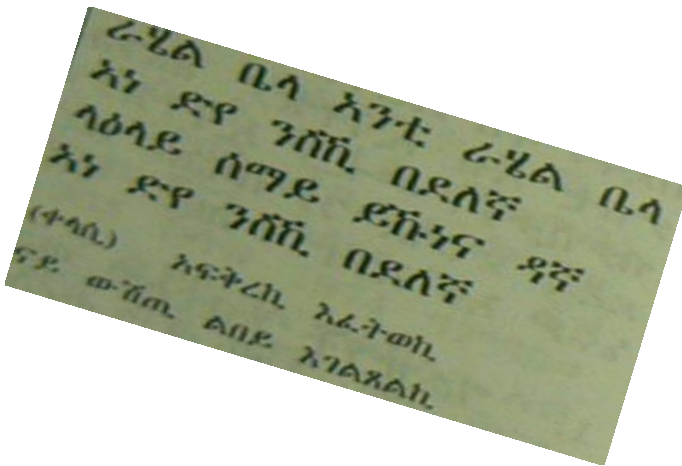
ሓደ ነገር ትዝ ኢሉ፡-ወዲ ይገብር ናይ ሓደ ሰዓት ደርፍታቱን ኣሕጽር ኣቢሉ ሚሒር ሓሚሙ ብምንባሩ፡ሚኪ ሓዉ ሓቢሩኒ ተነበረ፡ክፍትን ኢዮ ሰብ ሎሚ ኣሎ እናበልካዮ ኢዮ ሰተት ዝብለካ ብዝብል ዉሽጣዊ ድፍኢት ተበረሲየ።እዚ ኣብ ልብና ዓባይን ሰፊሕን ቦታ ዘለዎ ከዖኒ ድማ ብቐለሉ ክንኸሰር የብልናን ቢላ፡ንእለቱ ደወልኸሉ።

ሰላምታ ድሕሪ ምልውጥናን ደሃዮ ኩነታቱ ድሕሪ ምሕታተይን፡ኪሓቶ ምጃነይ ነገርኸዎ።ንሱ ከኣ፡-ሓሚሙ ከምዘሎን ነዊሕ ከምዘየዕልለንን ይነግረኒ።ግና፡ኣንታ ሞክሲ፡ሰማዕ እንድ፡ሰብ ሎሚ ኣሎ ጽባሕ የለን።ትፈልጥ ኢካ ቐድሚ ሕጂ ሓቲተካ፡ካልእ ግዜ ብዝብል ተፈላሊና።ሎሚ ግና በጃካ ከም ገለ ግበር፡ረኣዮ እንድ ናይ ዓርኽካ ነበር ጸጋይ በራኺ ታሪኹ ብግቡእ ብዘይምስናዱ፡ከመይ ንሽገር ኣለና።

ንስካ ድማ ሕሰቡሉ! ኣነ ከንደይ ግዜ ዕላል ኢና ከነዕልል እመነኒ።ቐሩብ ምስ ኢዮ።እቲ ቐጻሊ ድማ ድሕሪ ሰሙን ዋላ ብትፈትዎ ዓርክኻ ጸጋይ በራኺ! ዓቕለይ ኢሉ ይሰምዓኒ ኣሎ።

ድሕሪ ዝተወሰነ፡ስቐታ ዚወርሮ፡ ከኣ፡ “ዋላ ትሕጽር በጃካ ሕራይ በለኒ!” ግምት ኣእትዮ፡ ኣብ መወዳእታ እሽታኡ ሕጂ ሃንደበት ኢዮ ደዊለካ ዘለኩ እሞ ክትሓሰቡሉን ጽባሕ ልኽዕ ኣብዛ ሰዓት ቢላ ተፋነኸዎ።

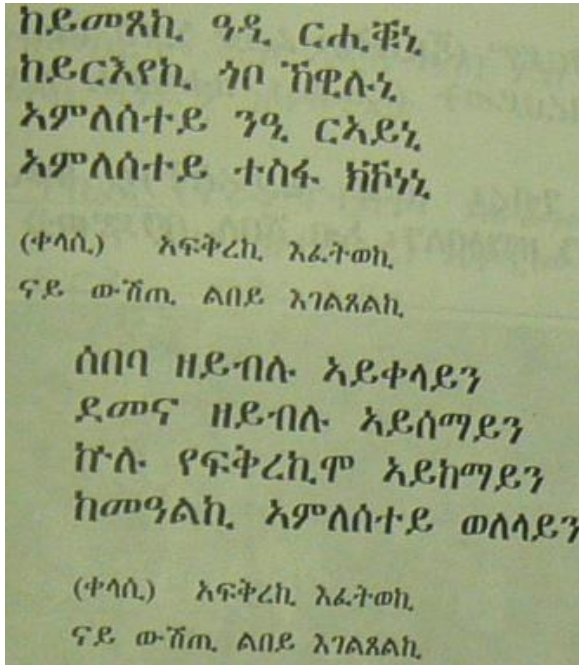
ብመሰረት ቆጶራና፡ኣብ ቐዳማይ ደቓይቐ ኣዋጋዕና።ብጣዕሚ ባይረ ሓወይ!” ቢላ ደሓን ኩን፡ሕጂ ኪትዕርፍን ግዜ ክትወስድን ክብል መሊሰ ድሕሪ ሰሙን ከኣ፡ኸንድኡ ትዝታታቱን ከም ዘዋግዑ ኣብ ሕልናይ

ታሪኽ ወግዕን ዚኸእልን ዚፈቱን ሰብ ደቂ 80ታት ዝግመቱ ንታሕቲ ስጋብ ብርላ ዓትዒቱ ብምሓዝ ብማዕበል እናኻዕ ይዕዘር ኢዮ።

ፍሉጣት ሰባት፡ኸንደይ ዘሕለፉን ኣብ ዝተመኹሩን ብቐለሉ ኢካ ተመኸሮን ፍልጠትን ትቐስም ሃወጽትን ረበሽትን ኣይሰኣኑን ኢዮም።

ባይረ ቐድሚ ምሕላፉ፡ ሓደ ዓመት ዚኸውን ብዛዕባ ታሪኽ ሕይወቱን ከዋግዓኒ ዕድል ገቢረ ኔረ ኢዮ።ዋላ'ኳ ከዋግዓኒ ዕድል ገቢረ ኔረ ኢዮ።ዋላ'ኳ ከዋግዓኒ ዕድል ገቢረ ኔረ ኢዮ።ዋላ'ኳ ከዋግዓኒ ዕድል ገቢረ ኔረ ኢዮ።

ኢዮ ሓቲተካ...ዋላ ክልምነካ! ሓጺር ኣዋጋዕካ፡ ተደኪሙካ ባዕላይ ኪገድፈካ ንገብር።በጃካ ብትፈትዎ ጻልካ! ጸቢቡኒ ዝበልኸዎ ኢዮ ኔሩ።ንሱ ዝን

“እንታይዮ እሞ ክብለካ?” በለኒ። ኣነ በልኸዎ።ህንጡይነተይን ሃንቻይን ኣብ ገለጸለይ።ኣሃውን ብልበይ ተሓጉሽ፡በል ኣብሪሃሞ ሓወይ፡መታን ኪትዳሎን እዚ'ኣ፡ከም ናይ ሎሚ ኪድውለካ ኢዮ

ወግዒ ዕላላና ዕስራን ገለን ዝኸውን ኣመስጊን፡“ምሕረት የውርደልካ፡ወዲ ድሕሪ ሰሙንዮ ዚድውለካ መታን ቴለፎን ዓጸኸዎ። ዝኸውን ግዜ ሂቡኒ፡ ተዘኸሮኡን ደወል ተቐጅለኒ።

ብዛዕባ እዛ ጀሚረልኹም ዘለኩ ደርፊ፡ገለ ኹብለኩም እፈቱ።ኣብዚ ክልተ ዓመት፡ድምጻዊ ኢያሱ ተስፋሁነኝ ሓው ተበርህ ተስፋሁነኝ ኣብ መደበር ተለቪኹን ቐሪቡ፡ኣብ ዘረብኹ ኣንደልሂጹ፡ናብ ጓል መገዲ ኣትዩ፡“... እዚ ደርፍታት ወዲ ባይረ፡ናቱ እኹ ኣይኮነን ናትና ኢዩ...” ክብል ኣብ ቐሪፍ መገዲ ኣትዩዮ፡ ካብ ጋዜጠኛ ግና ኣድላይ ዘበለን ነቲ መድረኽ ዚጠልብን ሓውሲ ግብረመልሲ ሓውሲ ረኺቡ ኢዩ።

ብድሕሪ ድምጻዊ ኢያሱ ተስፋሁነኝ፡ኣብ መበል ካልኣይ ግዜ፡ብዛዕባ ደርፍታት ሓፍቱ ትበርህ ተስፋሁነኝ ብዚተፈላለዩ ደረፍቲ ይድገም ኣሎ እም፡ “እንታይ ትገብሩ ኣለኩም ወይ እንታይ ትብል፡” ተባሂሉ ኣብ ማዕኸን ዜና ብዝተጠየቐ፡ካብቲ ዝሓለፈ ግዲ ምህሮ ቐሲሙ፡እድቡን ብሱልን መልሲ ኪህብ ምኽኣሉ ለውጡ ርኡይን ልዙብን ከምዚነበረ ብቐሊሉ ተዓዛቢ ዘስተውዓሎ ኢዩ።ብዛዕባ መስል ዋንነት ድማ ንዝምልኽቶ ገጣምን ዘያምን ሂሱ ሓሊፍዎ ኢዩ።

ካብዚ ብዙሕ ዘሰሓሕብን ዘጓትትን፡ ባህሪ ስራሕ ኪነትን ከየንትን ተዘርዚሩ ዘይውዳእ ሞገትን ክትዕን፡ ከም ዘልዕልን ሰብ ሞያን ምስ ሙዚቃ ቐርብት ዘለዎም ዚፈልጥዎ ወድዓዊ ሓቕ ኢዩ።በዚዮ ዝመስል ድማ፡ ሶሎሞን ባይረ፡ኣብ መደበር ቴለቪዥን ቐሪቡ፡ደርፍታት ኣብራሃም ወዲ ባይረ ናቱ ዲዩ ተባሂሉ ኣብ ዝተጠየቐሉ፡ “እው፡ኩሉ ናቱ ኢዩ።” ክብል ኣብ ወርሓት ክረምቲ 2016 ተዛሪቡ ኔሩ ኢዩ።

ኣብራሃም ከ እንታይ ይብል፡ መልሱ ኣብ ዝቐጽል ሒዘልኩም ኪቐርብ ኢዩ።ናትኩም ርኡይቶን ሓሳብን ኪትህቡና ዘለና ተስፋ ወሰን የብሉን ኢዩ።ኣብ መስርሕ ኢሂን ምሂን ብዙሕ ምህሮ ስለዝቐሰም፡ኣብ ምኽብባርን ምትሕስሳብን ዝዓለመ ክርክር ባህልናን ሙዚቃናን ክዓብይን ግደ ከም ዚገብር ርኢስ ርጉጽ ኢዩ።

ንሎሚ ግና፡ዓበይቲ ወለዲ፡ ኣብ ዘመናዊ ሙዚቃ መጽናዕቲ ካብ ዝገበሩ፡ከም እኒ ምኽር ከያኒ መምህር ኣስረስ ተሰማን ዝጸሓፍዎን ዘዘንተዎዎን ምርኹስ ብምግባር፡እዛ ብስም “ራሔል ቤላ” ትፍለጥ ደርፊ፡ፍርያት ከያኒ፡ሃይለ ገብረእዝጋብሔር ምዃና ዝገልጽን ዝሕብርን ኢዩ።

ሙዚቀኛን ድማጻውን ሃይለ ገብረዝጋብሔር፡ሓደ ካብቶም ብዙሕ ዘይተዘርቡሎምን ዘይተዘመረሎምን ገዲም ጥበበኛ ኢዩ።እዚ ኣብዛ ጸጋመይቲ ወገን ጊታር ብምሓዝ፡ሙዚቃ ዚጻወት ዘሎ ጥበበኛ ሃይለ ኢዩ።

ንሱ፡ካብቶም ፈላጎት ጊታር ተጻወቲ ሓደ ኢዩ።ኣብ ባህላዊ መዳይ'ውን ካብቶም ካብ 50ታት ኣትሒዞም ኣብ ከተማ ኣሥመራ፡ ብፍላይ ኣብ ግዜ ፈደረሽን፡ኣብ ሙዚቃ ዕዝዝ ሱታፌ ካብ ዝገበሩ ሓደ ኢዩ።

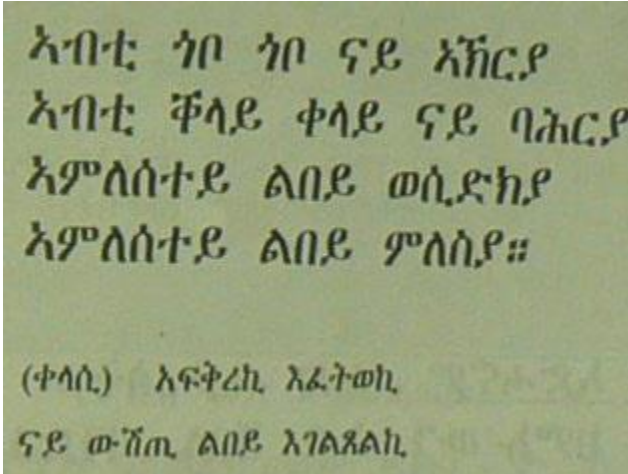
ኣብ ቀዳማዊ ኃይለስላሴ ትያትር ድማ፡ኣባል ብምዃን እጃሙ ዚገበረ ኢዩ።ንሎሚ ብዛዕባ፡ሃይለ እዚ ይኣኸል ኢዩ።ካልእ ግዜ ምስቶም ዘይተዘመረሎም ኣርካናት ክንድስሶ ተስፋ እገብር።

በሉ ብዛዕባ ዋንነት ደርፊ “ራሔል ቤላ” እዚ ካብ በልና።ናብ ከራሪ ኣብራሃም ክንምለስ ኢና።ኣብራሃም ወዲ ባይረ፡ኣብቲ ኣብ መፋርቕ 80ታት ንደሓርን፡ብርኽት ዚበሉ ህቡባት ድምጻውያን ከም እኒ ሳሚ ብርሃነ፡ኣብራር ዑስማን፡ሙሉጌታ በየን፡ነዋይ ደበበ፡ኤፍረም ታምሩ፡ዮሓንስ እስጢፋኖስ፡ታረቕ ተስፋሕይወትን ወዘተን ካሴቶም ሓደ ድሕሪ ሓደ ተር ከም ዓተር ከይፍም ዘውጽእሉ ኣብ ዚነበሩ እዋን፡ልዕሊ ንቡር ዝስማዕ ደርፊ፡ ኣብ እስቱድዮ እንዳ ሰራው-ሓድሽ ዓዲ፡ ካሴት ብዘይ ዝኸነ ወጻኢታት ብዘይካ ድምጹን ሃልኹን ዘርጊሑ ኢዩ።

እቲ ዝገርም፡ኣብ እንዳ ወ/ሮ ጸሃይቱ፡ እንዳ ሰዋ፡ብመንከሽከሽ፡ፋርኔሎን ተዛመድቲ ኣቐሑትን ገቢሩ ዝተሰርሐ ሙዚቃ፡ ኣብ ልቢ እልፊ-ኣእላፍ ደቂ ኣዳም ከመቐጽበት ድቕድቕ ቢሉ ክኣቱ ግዜ ኣይወሰደሉን።ምስቶም ኣብ ዘመናዊ እስትድዮን እኩል ናውቲ ሙዚቃ ተቐናቢሮም ዝተሰርሑ ማዕረ ወይ ከኣ ልዕሊኡ ክስማዕ ምኽኣሉ፡ፍሉይ ሕብርን ቐብኦ ተፈታውነትን ከም ዚተጓፎጹ ታሪኽ ዚምስኽር ኢዩ።

ሓደ መዓልቲዮ፡ ኣብ ኸረምቲ 1996 ዓምፈ፡ኣብ ሓውሲ ከተማ ዓረዛ፡ ብኸረምታዊ ማእቶት ተዋፊርና ከለና፡ዓዲ ብዓዲ ብደርፍታት ኤፍሬም ታምሩ፡ፍጹም ዘሚካኤል፡አበበ ተካን ተሓሚሳ ኣብ ዝነበረትሉ፡ቐያር ደርፊ የድልየና ነበረ።

በዚ ኸኣ፡ንሰባት ምሕታትን ናብ እንዳ መዘናግዲታት ሓሰው ክንብል ተታሓዝናዮ።ስጋብ ዓዲ ግሮቶን ሓጺናን ሰብ ኣዋፊርና፡ ገሊና ድማ ናብ ማይ ድማ ብእግርና ክንከይድ ቐዳም መዓልቲ ከምዚ ተቐሰናና እዝኸርዮ።

አብ መወዳእታ፡ ከምቲ ኣብቲ ግዜ፡ ናብ እንዳ ስዋታትን እንዳ ባርን ኣብ ጃባካ ካሴት ሒዝካ ምካድ ከም ልምዲ ዚነበረ ኩነታት ዘከርካ፡ ካብተን ኣብቲ ግዜ እቲ፡ ኣብ ጃባ መንእሰያት ዝርከባ ዝነበራ ካሴታት፡ ናይ ተከስተ ሰሎሞን፡ ሳሚ ብርሃነ፡ ጸጋይ በራኽን ወዲ ባይረን ካብቶም ፍሉጣት ገለ ሓደት ኢዮም።

ኣብቲ ጸሚዮና ዚነበረሉ እዋን፡ ደርፊ ወዲ ባይረ ኢልና-ኢልና፡ ኣብ ሓደ ቤት ረኽቢና ንብለኩም። እዚ ሓደ መግለጺ ተፈታዊ ደርፍታት ወዲ ባይረ ካብ ዚገብሮ ኢዮ።

ወዲ ባይረ፡ ስእሊ ምስኣል ኣይፈቱን ነሩ ይብሉ ብዙሓት ፈለጥቱ። ነዚ ደውን ዚመስል ምስ ሞተ፡ ስእሉ ሃለው ቢልና ብቐሊሉ ክንረኽቦ ዘጸገመልና። ደሓር ኣብታ መበል ካልኣይ ግዜ፡ ኣብ መጀመርታ ዓመታት 'ናጽነት'፡ ኣብ እስትድዮ ኣትዩ ዝደረፉ፡ ኣብ ካሴቱ ዚነበረት፡ ናይ ገበር ስእሊ፡ ኣብ ሸረ ኣብ ሓደ እንዳ መዚቃ ቤት ዚረኽብናዮ። ኣብ ማሕበራዊ መራኽቦ ተዘርጊሖ ዘላ ስእሊ ገበር ካሴት እታ ዝረኽብናዮ ንሳያ።

እቲ ክትከዳ ዝሓሰብካዮ ተዘይኮይኑ፡ እቲ ኮይኑ ዘሎ ክትቐበሎ ኣለካ። ሸክሳ፡፡፡

ናይ ገለ-ገለ ሰባት ባህሪ ፍሉይ ኢዮ። ኣብ ምዕቡል ከተማ ተወሊዱ ዝዓበየን ብዙሕ ዓይነት ሕይወትን ምዝናይን ዝረኣየን ዘስተማቕረን ሰብ፡ ስእሊ ኪሰኣል ኣይፈቱን ኢዮ ክብሉካ ከም ሰብ መጠን ትግረም ኢካ፡ ሃሰው ኢልካ ሓንቲ ቕላዕ ስእሊ ክትረከብ ዝገርም ወ ዝእርምም ኢዮ በቲ ሓደው ወገን ክበሃል ይኽእል ኢዮ።

እዞ ጥቕሲ ናይ ዊሊያም ሼኽስ፡ ኣብ ሕይወት ወዲ ባይረ፡ ፍልስፍና ሕዮቱ ኢዮ ነራ። ነዚ ደውን የማነ ባሪያ፡ ኣብ ወርሒ ሕዳር 1997 ኣብ ዝሞተሉ፡ መሬት ከም ኣፍ ዑንቐ ጸቢባዮ፡ ኣብ ኣፍ ሞት፡ ከቢድ ሕማም ዚነበረ ወዲ ባይረ፡ ኣብ ሆስፒታል መቐለ ተዓቕቡ፡ ዝቐይዮ ቐይዖ ዘኸርካ ማዕረ ኸንደይ፡ ንኮይኑዎ ዘሎ ተቐቢሉ ኣብ ቐልል ዝበለ ሕዮት ከም ዚነብር ዚገልጽ ኣብነት ኢዮ።

ልኽዕ ከኣ፡ ከም እኒ ጸጋይ ሓድሽን ሳሚኤል ኪሮስ ዚተብሃሉ፡ ኣዚዮም ፍሉጣት ከየንቲ ንሕይወት፡ እናሰሓቕን እናቐለዱን ዚሓለፍዎ፡ ኣሰሮም ርዒሙ ሕዮቱ ሳጊምዎ ኢዮ። ንሱ ደውን ይኸውን ነዊሕ ዓመት ሓሚሙ ኸነብር ዚገበሮ ዚብል እምነት ኣለኒ። ወዲ ባይረ፡ ልኽዕ ከም የማነ ባሪያ፡ ኣብ መበል 48 ዕድሚኡ ካብዛ ዓለም ብሞት ተፈሊዮና ኢዮ።

ኸቡራት ኣንብቡቲ፡ ኣብታ ወዲ ባይረ፡ “ራሕል ቤላ” ቢሉ ዝደረፉ፡ ተዘካሪት ደርፉ፡ ኣብ ቦታ “ኣምለሰት”፡ “ፍቕረይ” እናበለ እዩ ዝደርፎ። እዚ ማለት “ኣምለሰተይ ልበይ ወሲድኽያ” ዚነበረ፡ “ፍቕረይ ልበይ ወሲድኽያ” ብዝብል ተቐይሩ ከም ዘሎ ልቢ ንበለሉ ኸብል እፈቱ።

ሓደ መዓልቲ 6 ዓመት ይገብር፡ ደሃይ ወዲ ባይረ ኪፈልጥ፡ ንሚኪ ሓው ይሓቶ። ንሱ ድማ፡ ኣብ ጥቓ ቴድሮስ ኣደባባይ ከም ዘሎ ይሕብረኒ እም፡ “...መጺካ ከለካ ኪድ እንዶ ርኽቦ፡ ተዕልሉ ከማን፡ ንእንተ ርእሱ ቐዳም ኢዮ ሎምዓንቲ...” ይብሉኒ።

ኣሃውን ዓይነይ ከየናሕሰኹ፡ ወግዕና ኣብ ከባቢ ዓሰብ ሆቴል ብምንባሩ፡ ብእግረይ ጉያ-ጉያ ቢለ ናብ ቤቶም ኣምርሕኩ። ኣብቲ ቐጽሪ ቤቶም፡ ሓደ ወዲ ኩናማ ከያኒ ይጸንሖኒ። “ሓወይ፡ ኣብዚ እንዲዩ እንዳ ወዲ ባይረ ሓቐይ።” ይብሎ። ንሱ ደውን፡ “እው፡ እቶ ኢሉ”፡ መራሕኒ ኣተወ። ብስራት ሎሚ በዓል ቤት ወዲ ባይረ ንእሽተይ ክዳን ክትሓጽብ ውዲላ፡ ዝብላዕ ንምቕራብ ከም ወትሩ ኣመላ ከየዕረፈት ናብ ዕግሽዕግሽ ኣተወት።

ኣብራሃም እንተስ ኣብቲ ቐጽሪ ነሩ ወይ ከኣ ኣብ ደገ፡ ኣብቲ ከባቢ ጸኒሑ ቐሩብ ጽንሕ ቢሉ ይመጽእ። ንዑስ ስዒቡ ድማ ንእሽተይ ወዲ ባይረ ድርግም በለ። ሰላም ተባሃሂልና ናብ ወግዕና ንኣቱ። ብስራት፡ ናብ መኣዲ ምቕራብ ትጓዩ ኣላ። ኣብ ሞንጎ፡ “ጮንዶ ክሰርሕ ቐልጥፍ-ቐልጥፍ ኢለ፡ ወይ ከኣ ካልእ ክቐይር።” ቢላ ሓተተና።

ኸልቴአም ደቂ ባይረ፡ ከም ጋሻ መጠን ንዓይ ኣኸቢሮም፡ ናባይ ጠመቱ፤ ኣነ ድማ፡ “እዋእ፡ ጮንዶ ደኣ ይዕቢዮና እንዲዩ። ኣረ! ኣነ ጮንዶ ክፈቱ መዓት ኢዮ። ወዮ ሰራሒ ረኽቡ! ብስራት ከኣ ፡ ወሓለ እንዲኺ መሸም፡ ካልእ ማልእ ኣይትሰርሒ ኢኪ። ነታ ጮንዶ ጥራይ ምስዚ ክረምትን ቐርን ጽቡቕ ገበርኺ ሰርሒያ ኢኪ።” ቢላ ብዝመለሰኹ። ብሰሓቕ ገበሮም፡ ሳምዖም ብገጸም ገለጹለይ።

ብኸንደይ ሃረርታ ዝተሰርሐት ጮንዶ፡ እቲ ወዲ ኩናማ ምቕራል ሓውና ዘለዎ፡ ነታ መኣዲ ጣምጣም ኢልና ‘መኣዲ ፎሮ’ ገበርናዮ ንበልኩም። ትዝታይ ከካፍለኩምን ወሕልነት ብስራትን መቐረት ጮንዶን ንምግላጽ እዚ ካብ በልኩ። ድሕሪ መኣዲ ናብ ኣጋ ምሸት እዋን ዓራርብ ብምንባሩ፡ ወዲ ባይረን ብስራትን ንስራሕ ኪወጹ ምጂናም ኪዘረቡ ብምስመዕይ፡ ምስ ወዲ ባይረ ዓቢ ወግዕይ ኪቐጽል ዕድል ተራሕወለይ።

ኣብ ወግዕና፡ “ኣብ መስኹት ተለቪኸን ይኹን ኣብ ፊድዮ፡ ብዛዕባ ናብ ገድሊ ኪኸዱ ካብ ዝቐሰቐሱን ዘበራብሩን፡ ሓደ ወዲ ባይረ ኢዮ ነሩ ክብሉ ኣብዚ ቐረባ እዋን፡ ድሕሪ ክንደይ እዋናት ስምካ ክለዓል ቐንዶ” ክብል ከም ዝሰምዖ ንምፍላጥን ተዘኸርታቱን ገለ ኸብለኒ ይውኸሱ። ካብ ደርፍታት በረኸት ድማ ከስመዓኒ ተላቢዮ። እቲ ምንታይ፡ ወዲ ባይረ፡ ንደርፊ በረኸት ፍሉይ ፍቕሪ ከም ዚነበሮ ብሰማዒት እዝኒ ደጋጊመ እሰምዕ ምንባረይ ኢዮ። ካብቶም ኣዚዮም ሓደት ዘድንቆም ደረፍቲ ድማ ሓደ በረኸት መንግስተኣብ ኢዮ።

ከምቲ ወዲ ባይረ፡ ንንጉሥ ጓይላ ዝፈትዎን ዘድንቆን፡ ንወዲ ባይረ ድማ ብክራሩን ተፈታዊ ደርፍታቱን፡ ብዙሓት መንእሰያትን ሎሚ ፍሉጣት ከየንቲ ዘለዉ ከም ዚፈትዉዎን ወትሩ ከም ዚዝኸርዎን ብቐሊል ትዕዘቦ ኩነት ኢዮ።

ወደ ባይረ ድማ፡ “እቲ ምቕሰቻስን ፖለቲካዊ ምልዕዓላትን ኩነ ኢሊ ሓሲቢ ኣይጀመርኹምን፡ እንታይ ደኣ ኣብቲ እንዳ ስዋታት ኣጋጣሚ፡ ብጥሪምጥሪም ዚጀምረዮ፡ እቲ ዝሰትይ ሰብ ይኹን ክዕዘብ ደው ዚብል ሓላፊ መገድን፡ እዚኣ ደርፊ እባ ድረፊልና፡ እዚእባ ድገመልና እናበሉ ኢዮም ኣጀሚሮሙኒ።” ክብል ወግዑ ቐጻለለይ። ካብቲ ኣብታ ቐዳም መዓልቲ ብዛዕባ በረኸትን ናይ በረኸት ደርፊ ኣልዒልና ኣውጊዕና ኢና። ንገሊኡ ንድሕሪ ተመሊሰ ጠሚዔ ክዝኸር ከለኩ።

ኣጋጣሚውን፡ ሎሚ ቐዳም ዕለት 2 መስከረም 2017፡ ነዚ ጽሑፍ እናሓንጠጥኩ ከለኩ ድማ፡ ኣብ መስኹት ተለቪዥን በረኸት ክልተ ደርፍታቱ፡ ካብቲ 250 ዚኸውን ዘቐናበሮ ደርፍታት፡ ካብቲ ልዕሊ 200 ዝኸውን ዝቐረጸ ምዑዝ ደርፍታቱ፡ ገለ ብምስምዕይ ንተዘኸሮይን ትዝታ ወዲ ባይረን ከም ባርዕ ሓዊ ኮይኑኒ ኣሎ።

“ስልጡን ባህሊ ይንገስ!” ዚብል ወፍሪ ኣብ ዝካየደሉ ዚነበረ ወቕቲ፡ ሓደ ቐዳም መዓልቲ፡ ኣብ ዓመተ 1992 ዓምፈ ኣብ ሓያል ድባብ ስምዒት ናጽነት ኣብ ዚነበረሉዮ ግዜ ድምጺ ሓፋሽ ድማ፡ ሓደ መሳጢ ትግርኛ ንፍቕሪ ይገልጽ።” ዝብል ይቐርብ ኔሩ።

ኔሩ። ከም ልማደይ ሬድዮ ይኸፍት። እታ ዝቐነኸዋ ሬድዮ ጣብያ መደብ ተቐልሕ ነበረት። ኣብቲ መደብ “ኣምሓርኛ” ዶ ወይከኣ ትሕዝቶ ዚነበሮ ነቲ ዝካየድ ዚነበረ ወፍሪ ጎስጓጎት ተኹልኪሉ

ንፍቕሪ ዚኸውን ኣይኹን፡ ኣምሓርኛ ግና ንፍቕሪ ጽቡቕ ገይሩዮ ዚነበረ፡ ርእይቶን ሓሳባትን፡ ኣብቲ ፈነወ ከም መዘራረቢ

ኣብቲ መደብ፡ ‘ቋንቋ ትግርኛ ዝገልጽ’ ዚብል ክብ ቢሉ ዝግለጽ ኮይኑ፡ ዊንታይ ገቢረ ኪኸታተል ኔረ።

ርሱን ቐጥታዊ ፈነወ ኣትዮ፡ “ትግርኛ እንታይ ኮይኑ ንፍቕሪ ንደርፍታትና ተመሊስኹም ስምዕዎ እሞ፡ ንፍቕሪ ከመይ ገይሩ

ኣብ ሞንጎ በሃር በረኸት፡ ኣብ እቲ ዘይገልጽ፡ እስከ ብዉሕዱ ከም ዚገልጽ ክትርእዩ ኢኩም። ንኣምሓርኛ ተዘይበሊጽዎ ከማን... ግና እቲ ደርፍታትና ተመሊስኹም እስከ ስምዕዎ”፡ ብሓጺሩ ነዚ ዘስምዕ ሓሳብ ዝሃቦ እንኸዝኸር ኣማን ብኣማን ትግርኛ ከም ማንም ቋንቋ ግርም ገይሩ ንፍቕሪ ዝገልጽ ምዃኑ ብደርፍታት በረኸት፡ ወዲ ባይረ፡ ኣማኑኤል ወዲ በለዛ፡ ኣብራሃም ኣፈወርቂ፡ ተኸለ ተስፋ-ዝገ። ትካባ ወደማሪያም፡ ኪሮስን ካልኣትን ምስማዕ እኹል ሓወልቲ ምስኸርዮ ዝብል ከም ዛብሎን ዝጸንዐ እምንቶ ኣለኒ።

ኸብራት ኣንበብቲ፡ ንሎሚ ኣብዚ ክፍለየልኹም ከለኩ፡ ወዲ ባይረ፡ ኣብ ማሕበራዊ ወራያት ወራይ ኣቦ ጓይላ ምንባሩን ተጓንፍታቱን ኩነ ማዕረ ኸንደይ ለጋስን ሕያዎይን ባህሪ ከም ዚነበሮ ዝገልጽን ካልእ ሰነዳትን ምስኸራትን ካብ ዝተፈላለዩ ፈልጥቱ፡ መቐርቡ፡ መታዓብይቱን ኣድነቕቱን ኩነ ናይ ካልኣት ብዙሓት ታሪኸኛታት ሰባት፡ ኣብ ነዊሕ ግዜ ዝኣኩብኸዎ ብምጥፍኡ ምሒር እኹ ተሓዘንኹ፡ እቲ ዝዘከርኸዎ፡ ኣብ ሕዮይ ዝመጸኒ እናሓንጠትኹ፡ ምስናይ ናትኩም ሓገዝን ደገፍን እጃምና ክንገብ ይላበወኩም።

ወዲ ባይረ ብዝሞተ ብኣሸበሸብ ዝሓንጠጥናዮ ጽሑፋትን እቲ ብድምጺ መልኸዕ ሒዝናዮ ዝነበርና ወግዕታቱን ብገለ ጣብያታት ብዝተቐልሐ፡ ኣብ እንዳ ማሪያም ሸዊቶ-ዓድዋ ዝርከቡ እንዳ ኣቡኡ ዝብጽሑዎ ወገናትን፡ ኣብ ከባቢ ማይ ነፍሒ-ሓማሴን ዝርከቡ እንዳ ኣደ ወገን ኹነ ኣብ ደገ ዚቐመጡ ተራኪቦም ዘይፈልጡ ቤተሰብን ንነዊሕ እዋን ተፈላልዮም ዚነበሩን ኪራኸቡ ምኽኣሎም፡ ኩሉ ጽቡቕ ናይ ፈጣሪ ብምዃኑ፡ ነቲ ኩሉ ዝኸለል ኣምላኽ ስለ ዘካናወነልናን ዘገባገበልናን ኸብርን ምስጋናን ንዑዑ ይኹኖ እናበልኩ።

እቶም ሓበሬታ ዝሃብኩምኒ ኩሉኩም ድማ ብልቢ ኤመስግነኩም ክብል እፈቱ።

በሉ በተን ደርፍታት ወዲ ባይረ ክክርረለይ ተወኪሰዮ፡ ጠሪምሪም እናበለ ዝከረረለይ ገቢረ ኪፍለየኩም።

ዘይሓልፍ የለን

ዘይውዳእ የለን፡ ዘይበሊ፤ እንኪ ሰላምታይ እሞ ደሓን ወዓሊ።

ፍቕርኺ ካብ ኩነ ዘይብሉ ከይዲ፤ ዚጫረት ኣሎ ሓላፍ መገዲ፤ ሸቐጥ ዕድጋ ድጂን ናይ ንግዲ፤ ካብ ገበርኸዮ ኪዲ እምበር ኪዲ።

ካብ ተወደኣ፡ ካብ ተጸንቐኸ፤ ዕማባባ ፍቕረይ፡ እንካብ ረገፈልቢ ካብ ከደ፡ እንታይ ተረፈ፤ እንታይ ክገብረለይ፡ ቆፎ ሓቕፈ፤ እንታይ ክኹነኒ፡ ቆፎ ሓቕፈ። ዘይውዳእ የለን፡ ዘይበሊ፤ እንኪ ሰላምታይ እሞ ደሓን ወዓሊ።

በዓል ጥሕሻ

በዓል ጥሕሻ፡ በዓል ጎሚዳ፤ ኣናብስ ናይ ሜዳ።

ኣቲኹምዶ፡ ኣቲኹምዶ፤

ጅግና ናይ በረካ ነብሪ፤ ልበምሉእ ሃብሮም ኣባ ዳህሪ፤ ተሰኪምካ ናይ ሕዝብካ ሕድሪ፤ ብመስዋእቲ ሃገር ክትዕሪ፤ ታሪኽ ይነበር ኩይኑ ዝኸሪ፤ ተጋዳላይ ናይ ዘመና ኸብሪ።

በዓል ጎሚዳ፡ በዓል ጥሕሻ፤ ኣናብስ ናይ ጣሻ።